

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Hradec Králové

Inspekční zpráva

Základní škola Horní Maršov, okres Trutnov

542 26 Horní Maršov 89

Identifikátor školy: 600 101 975

Zřizovatel: Obec Horní Maršov, 542 26 Horní Maršov 102

Školský úřad Trutnov, Horská 5, 541 75 Trutnov

Termín konání orientační inspekce: 5., 7. - 9. června 2000

Čj.	095 169/00-2004
Signatura	oi5ct107

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Horní Maršov je umístěna v nedaleko centra obce v moderní budově, která byla postavena v roce 1993. Jako škola s správnou subjektivitou byla zřízena k 1. listopadu 1993. V současnosti má 197 žáků v 10 třídách, 15 pedagogických pracovníků a jednoho externího pracovníka pro výuku informatiky. V roce 1994 bylo v budově školy zřízeno Centrum ekologické výchovy Sever.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání

K posouzení kvality vzdělávání se uskutečnily hospitace v předmětech přírodovědného zaměření na 1. a 2. stupni. Průběh inspekce byl poznamenán nepřítomností učitelů matematiky, fyziky a přírodopisu jednak z důvodu mateřské dovolené, jednak pro účast na školním výletě.

Časová dotace sledovaných předmětů odpovídá učebnímu programu Základní škola. Členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s osnovami.

Všechny hodiny vyučovali učitelé s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Prostředí, ve kterém výuka probíhá, je mimořádně pěkné jak po stránce samotné stavby, tak výzdobou a úpravou učeben a chodeb. Podle subjektivního posouzení jsou světlé a prostorové podmínky vynikající. V každé učebně 1. stupně je relaxační plocha, která je využívána nejenom v průběhu přestávek. Učební prostředí je podnětné a estetické, vyzdobené květinami, učebními pomůckami a žákovskými pracemi. Vyučující dbali na psychohygienu vyučování. Učebny jsou vybaveny stolkami různé výšky, ale na 2. stupni toho není využito ve prospěch individuálních potřeb žáků.

V hodinách matematiky byly užity rozmanité vyučovací metody přiměřené věku žáků. Vyučování probíhalo při dodržování didaktických zásad a vyučovací čas byl dokonale využit. Názornost výuky byla zajištěna použitím řady pomůcek jako jsou karty s čísly a vzorci, počítadla žákovská i demonstrační, obrázky, učebnice, pracovní sešity a fólie, „modely“ rovin, encyklopedie a atlas rostlin. Učební látka byla žákům předkládána věcně správně. V zeměpisu pracovali žáci s mapami v atlasech, tabulkami i mapami nástěnnými. Pozitivní bylo používání atlasů i v průběhu zkoušení. Ve dvou hodinách byl účelně využit zpětný projektor.

Hodina přírodovědy v 5. ročníku byla nácvikem první pomoci. Žáci v úvodu vyprávěli o svých úrazech a vlastních zkušenostech s nimi. Potom po celý zbytek hodiny ve skupinách prakticky zkoušeli na sobě a na spolužácích praktické uplatnění teoretických vědomostí získaných v předchozích hodinách.

Kromě pestrosti vyučovacích metod byla motivace další silnou stránkou výuky na 1. i 2. stupni. Vyučující vycházeli jednak ze zkušeností žáků, ale využívali i mezipředmětové vztahy. Při každé příležitosti žáky povzbuzovali a chválili. Pokud došlo k hodnocení žáků, bylo zaměřeno vždy pozitivně. Při samostatné práci vyučující pomáhali a radili žákům, kteří měli se splněním úkolů nějaké potíže.

Kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že frekvence hodnocení a známek je nadprůměrná i v předmětech s malým týdenním počtem hodin.

Velké rozdíly jsou v úrovni komunikace žáků. Na 1. stupni byla většinou velmi dobrá, vyučující vyjadřování žáků sledovaly a opravovaly. Na 2. stupni odpovídali žáci většinou jednoslovně a potichu. Učitelé v některých případech ani souvislý projev nevyžadovali. Jindy

byli žáci vedeni k zdůvodňování některých jevů

Podobné rozdíly byly i písemných projevech žáků. Kontrolou sešitů a kontrolních prací z matematiky na druhém stupni bylo zjištěno, že v nich vyučující neopravují gramatické chyby. Kontrolní práce z matematiky jsou psány v řádných termínech. Jejich obsah odpovídá osnovám, obtížnost je přiměřená. Není však patrné, jakým způsobem byly žáky opraveny.

Hodnocení kvality vzdělávání.

V jednotlivých aspektech vzdělávání byly zjištěny značné rozdíly mezi 1. a 2. stupněm, ale hlavně mezi jednotlivými učiteli. Celkově jsou jednotlivé části hodnoceny následovně: plánování a příprava výuky velmi dobré, podmínky výuky vynikající, organizace, formy a metody výuky vynikající, motivace a hodnocení velmi dobré, interakce a komunikace dobré.

Celkově je kvalita vzdělávání hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry rozvoje školy byly vytvořeny v souvislosti s konkurzem na místo ředitele školy v roce 1997. Vycházely z analýzy tehdejší situace, z které vyplynuly priority - postupné zavedení učebního programu Základní škola, zřízení a postupné vybavování informačního centra a racionální využití materiálních podmínek pro výuku, ale i zájmovou činnost. Tyto záměry již byly realizovány.

Hlavním dokumentem, kterým se řídí činnost školy je Plán práce ZŠ Horní Maršov na školní rok 1999/2000. Ve třech oddílech tohoto dokumentu jsou nejpodrobněji rozpracovány otázky pedagogické a to hlavně v těchto oblastech: úloha a odpovědnost třídního učitele, důraz na práci s informacemi ve vyučovacím procesu, péče o integrované a nadané žáky, Minimální preventivní program. Dále se plán zabývá materiálním zabezpečením provozu školy a kontrolními akcemi vedení školy. Roční plán sestavuje ředitel na základě připomínek učitelů v zahajovacím týdnu před začátkem školního roku.

Výuka probíhá podle programu Základní škola, schváleného MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-2 s výjimkou 9. ročníku, kde se vyučuje podle programu čj. 18 730/91-2.

Pro rozvoj zájmů a schopností žáků jsou zavedeny volitelné předměty sportovní výchova, konverzace v anglickém a německém jazyku, informatika a domácnost. Jako nepovinné předměty se vyučují zájmová tělesná výchova, dyslektická náprava a logopedie. Dále je zavedeno 14 zájmových kroužků.

V tomto školním roce je evidováno 18 žáků se specifickými poruchami učení, z toho na 13 dostává škola zvýšený normativ. Z tohoto počtu je 10 žáků umístěno ve speciální 5. třídě.

Organizování

Vzhledem k velikosti školy a v souladu s platovým řádem určil ředitel školy jednu zástupkyni a jednu výchovnou poradkyni, která však nemá k výkonu této funkce požadované vzdělání.

Základním dokumentem, který určuje chod školy je Organizační řád, který je zpracován na základě vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole a v návaznosti na zákon ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství s přihlédnutím k místním

provozním podmínkám. Obsahuje mj. práva a odpovědnost pracovníků a organizační schéma. Vnitřní řád školy obsahuje práva a povinnosti žáků, rodičů a učitelů. Jeho součástí je provozní řád informačního centra, žákovské dílny, cvičného bytu a odborné učebny fyziky a chemie.

Hlavním poradním orgánem ředitele je pedagogická rada. Zápisy z jejího jednání jsou stručné a svědčí o jejich racionálním průběhu. Metodická sdružení a předmětové komise nejsou ustaveny. Vedení školy zastává názor, že při tak malém počtu pracovníků, kdy daný předmět učí téměř vždy pouze jeden učitel, by byla jejich existence pouze formální.

Informace získávají pracovníci převážně osobním kontaktem nebo na informační nástěnce na chodbě.

Budované informační centrum, které má 7 počítačů zapojených v síti, je využíváno pro výuku informatiky, ale i jiných předmětů. V době, kdy není centrum obsazené, mohou je se souhlasem určených osob individuálně využívat všichni žáci.

Rada školy byla zřízena 1. října 1995 hlavně z důvodu informovanosti spádových obcí. Její iniciativa je však mizivá.

Organizace vyučování, tj. počet vyučovacích hodin a délka přestávek, odpovídá požadavkům vyhlášky o základní škole.

Kontrolou bylo zjištěno, že škola používá razítko s neplatným státním znakem a porušuje tím vyhlášku MŠMT ČR o základní škole. Kromě této závady je dokumentace upravující chod školy vedena řádně na předepsaných tiskopisech a podle požadavků zákona č. 291/1991 Sb., o základní škole ve znění pozdějších úprav. Požadované materiály byly vždy včas předloženy. Informace rodičům jsou předávány prostřednictvím žákovských knížek, na schůzkách s rodiči, které se konají na 1. stupni jednou za dva měsíce, na 2. stupni čtyřikrát za rok s následnou individuální konzultací. Při závažných výchovných problémech jsou rodiče zváni do školy.

Škola získává občasně sponzorské dary formou finanční nebo formou služby (na. př. lyžařský instruktor).

Výroční zpráva školy za školní rok 1998/99 je zpracována dle požadavků zákona č. 139/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství. Její obsah není v rozporu se skutečnostmi zjištěnými inspekcí.

Spolupráce školy s obecním úřadem je oboustranně hodnocena kladně.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel školy uplatňuje demokratický styl řízení. Většinu rozhodnutí činí po vyslechnutí názorů ostatních pracovníků.

Základním problémem školy velikosti ZŠ Horní Maršov je zajištění odbornosti výuky. Při daném počtu žáků, tříd a učitelů není možné sestavit pedagogický sbor tak, aby byly všechny předměty vyučovány učiteli s příslušnou odbornou způsobilostí. Proto vedení školy využívá specifických zájmů a schopností pedagogů pro dosažení co nejvyšší kvality výuky a rozšíření vzdělávací nabídky.

Důraz je kladen na další vzdělávání pracovníků. Ředitel školy rozhoduje o přínosnosti nabízených akcí pro školu a dále záleží na učitelích kdo se jich zúčastní.

Nastupujícím absolventům škol jsou přidělováni uvádějící učitelé. Nekvalifikovaní učitelé si vyhledávají metodickou pomoc u zkušených kolegů sami.

Kritéria přidělování nadtarifních složek platu jsou součástí vnitřního platového předpisu, který byl zpracován na základě nařízení vlády č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a příspěvkových organizací. Ředitel školy kritéria navrhl, učitelé se k nim vyjádřili. Nyní jsou vyvěšena ve sborovně.

Hodnocení pracovníků se provádí vždy se změnou osobního ohodnocení na začátku školního roku.

Sebehodnocení školy se provádí formou výroční zprávy.

Kontrolní mechanismy

V ročním plánu je samostatný oddíl nazvaný „Kontrolní činnost vedení školy“, ve kterém jsou určeny problémy, na které bude zaměřena pozornost vedení školy. Jsou uvedeny termíny kontrol písemností učitelů i žáků, výkonu dozorů, práce provozních zaměstnanců i čerpání rozpočtu. Hospitační činnost je vzhledem k velikosti školy a počtu učitelů značně rozsáhlá.

V době inspekce se uskutečnilo již 33 hospitací, které jsou nejčastější u začínajících a nekvalifikovaných pracovníků. Pro každého učitele je zaveden sešit hospitačních záznamů. Hospitace mají konkrétní cíl, výsledky jsou projednávány s učiteli a hodnocení je učitelem podepsáno. Z hospitace vyplývají doporučení pro další práci.

Kontrola vědomostí žáků spočívá v zadávání testů Kalibro a kontrolních prací z matematiky a českého jazyka.

Hodnocení kvality řízení

Jednotlivé části řízení jsou hodnoceny takto: plánování vynikající, organizování velmi dobré, vedení a motivování pracovníků vynikající, kontrolní mechanismy vynikající.

Celkově je řízení školy hodnoceno jako vynikající.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

K zjištění názorů rodičů na činnost školy bylo namátkově rozdáno 36 anonymních dotazníků. Vráceno jich bylo 34. Výsledky v procentech ukazuje následující tabulka.

	zcela spokojen, spíše spokojen	spíše nespokojen, nespokojen
výběr nepov. a volitelných předmětů	71%	5%
informační služby pro rodiče	88%	3%
vybavenost učebnicemi a pomůckami	82%	9%
psychohygienické podmínky výuky	94%	0%
podmínky pro rozvoj dítěte	79%	3%

Možnosti volného sdělení využili rodiče, aby pochválili školu za nabídku zájmových kroužků a pořádání různých akcí pro děti i rodiče (29%) a hlavně za přístup učitelů k dětem (47%). Kritizovali chování některých žáků k učitelům a menším dětem, krádeže, pití a kouření (21%), malou nabídku zájmové činnosti pro žáky nejnižších ročníků (12%) a kvalitu stravování (12%).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Změna zařazení do sítě škol ze dne 1. září 1996, ŠÚ Trutnov, čj. 6/96/Pi-00
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/99,
- Výroční zpráva o hospodaření školy v roce 1999,
- plán práce ZŠ Horní Maršov na školní rok 1999/2000,
- rozvrh hodin pro školní rok 1999/2000,
- pomocná inspekční dokumentace,
- dotazník pro ředitele před inspekcí,
- hospitační záznamy,
- záznamy z rozhovorů s ředitelem školy,
- dotazníky pro rodiče,
- žákovské knížky,
- kontrolní práce z matematiky,
- sešity a jiné písemné práce žáků.

ZÁVĚR

Pozitiva

- široká nabídka zájmové činnosti,
- kvalitní prostředí pro výuku,
- vyrovnaná kvalita jednotlivých složek řízení
- využití informačního centra v době mimo vyučování.

Negativa

- používání neplatného razítka,
- malá pozornost je věnována grafickému i mluvenému projevu žáků.

Základní škola Horní Maršov plní učební program Základní škola. Výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů.

V průběhu inspekce nebylo zjištěno neefektivní nakládání s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu.

Na základě posouzení kvality vzdělávání a kvality řízení je činnost školy hodnocena jako velmi dobrá.

Podmínky pro výkon inspekce byly vynikající.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a jméno inspektora

Razítko

Školní inspektor

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Petr Boháč

Boháč v. r.

V Trutnově dne 22. června 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 29. 6. 2000

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Břetislav Klomínský

Klomínský v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo č. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	14. července 2000	095 172/00-2004
Zřizovatel	14. července 2000	095 174/00-2004
Rada školy	14. července 2000	095 175/00-2004

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly vzneseny